

EDINOST

izhaja, izredni ponedeljek, vauk dan sje. Uredništvo: ulica Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni: ... pobjilajo ... pisma se ne sprejemajo, rokopolis ... Anton Gerbec. — Lastnik tist ... Tisk ... leta 1 ... Za inozemstvo mesečno 5 lir ... redništva in uprave

Mora priti dan pravice!

Dne 13. maja so se vršile v Londonu velike demonstracije ženstva po inicijativi angleške delavske stranke. Ob tej priložnosti je izšel načelnik sedanje socialistične vlade MacDonald zanimiv in znamenit govor. Govoril je o nasprotnih delavstva v lastni deželi, o delavskih idealih in o naratih za svetovni mir in bratstvo. V tem govoru se nam vidi posebno znamenita izjava:

Za nas angleške delavce niso važne samo velike sile, velike države in veliki narodi, kajti svetovni mir potrebuje zadovoljstvo tudi malih narodov! Zato se vnaša politika delavske stranke ne oslanja samo na velike narode, marveč tudi na vse druge. Vse hoče pritegniti v eno kolo.

V svojih nadaljnjih izjavah je govoril MacDonald o pacifizmu in o vprašanju razorožitve. Seveda je pritril tej ideji in temu stremeljenju. Tu pa je govoril le teoretik, ne pa državnik na resničen in praktičen delu. Tu je bil pacifistični teoretik v nasprotju s praktično vnanjo politiko lastne vlade. Saj je MacDonaldova vlada nedavno priredila silne demonstracije angleške flote v Sredozemskem morju. Hoče, naj z razoroževanjem začnejo poprej drugi in potem bo sledila tudi Anglija.

S tem pa ne bi hoteli reči, da bi MacDonald ni mislil resno s svojimi mirovnimi idejami in da bi naglašal misel splošne razorožitve le zavoljo lepšega, ker zahtevajo to načela proletarskega gibanja. Ne smemo pozabiti, da ima angleška vnanja politika stare trdajice, globoko zasidrane v miselnosti vsega naroda. To je politika neprestane misli in skrbi za svetovno gospodstvo britanskega imperija na vseh morjih in v vseh delih sveta. V tem gospodarskem imperijalizmu Angležev sta ne le bogastvo anglo-saksonskega plemena, marveč tudi njegova politična moč in vpliv v razmerju z drugimi državami. Stremeljenje, da si angleški narod ohrani to nadmočno pozicijo — to je tradicija v glavi in duši vsakega Angleža. S tem dejstvom mora računati tudi delavska vlada in MacDonald ve dobro, da bi vihar splošne nevolje odnesel njegovo vlado, čim bi hotel preko te tradicije, čim bi on prvi začel s praktičnim izvajanjem misli razoroževanja. MacDonald bo morda porabil drugačne metode v traktiranju mednarodnih vprašanj, v bistvu pa bo njegova vnanja politika vsaj za dognedne čase hodila stare tradicionalne poti.

Ta svoj nazor smo pa zabeležili le mimogrede. Glavno za nas je, da je MacDonald tako odločno podčrtal enakost in enakovrednost velikih in malih držav — velikih in malih narodov! Da bo zagotovljen svetovni mir, morajo — kakor je rekel — biti zadovoljni tudi mali narodi! Tudi ti morajo biti enakovredni člani v velikem kolu!

Kako silna je ta ideja enakosti med velikimi in malimi, govori dejstvo, da so ravno veliki — pa četudi niso iskreno mislili — v znamenju te ideje šli v svetovno vojno. Ideja je tu, živi, se je zasidrala v čut človeštva. Sila idej pa je toliko, da se mora uveljaviti prej ali slej in bodo morali končno kloniti pred njo tudi tisti veliki, ki jo še trdovratno odklanjajo v svoji sebičnosti in svojem pohlepu.

Z idejo, ki jo je podčrtal MacDonald v svojem govoru angleškega ženstva, pa je v stvarni zvezi še drugo vprašanje, ki gre tudi nam do kože: vprašanje našega življenja in obstanka v italijanski državi; vprašanje zaščite narodnih manjšin. Če ideja enakosti med velikimi in malimi narodi raztegnemo — in to moremo po vsej logiki — tudi na odlomke narodov, priključenih k drugorodnim državam, je uveljavljeno tudi načelo zaščite narodnih manjšin!

To idejo je nedavno temu razložil voditelj romunske narodne stranke Maniu: lepo, stvarno, učinkovito. V »Socialnem institutu« v Bukarešti je Maniu razpravljal o problemu narodnih manjšin na Romunskem. Izjavil je:

»Čeprav je narodna država, mora Romunski priznati pravice drugih narodnosti! In to toliko s stališča čute pravčnosti, kolikor tudi vsled obvez, ki jih je sprejela v pogodbah z zaveznikičimi vesilami, kar bo najboljši način hvalečnosti za pomoč, ki so jo dale Romunski. Manjšine morajo zadobiti toliko možnost samobednega razvoja svoje narodne svojstvenosti v šolah in cerkvah, kolikor tudi lokalno upravno avtonomijo! Temeljno načelo je, da se vsakemu ljudstvu, naseljenemu v večjem številu, dajajo pouk, uprava in sodstvo v lastnem jeziku!«

Ugleden človek in odlični politik je tu s tehtno besedo proglasil načelo zaščite narodnih manjšin, pravico narodnih odlomkov v drugorodnih državah do samosvojeja narodnega življenja, do varovanja svojega jezika in razvijanja svoje kulture. Po vsebini tudi pravico narodne manjšine, da državni upravnik in sodnik občutja z njo v nje jeziku! Ta glas odličnega romunskega politika naj bi čuli in uvaževali tudi naši gospodarji v Rimu! Zlasti pa naglašanje, da tudi nacionalne države morajo spoštovati pravice svojih narodnih manjšin, bi moralo vzdrumiti vest odličnih činiteljev v Rimu in jih dovesti k spoznanju, kako daleč se njihovo postopanje z

narodnimi manjšinami odreja od tiste dolžne pravčnosti, ki jo Maniu nalaga tudi nacionalnim državam.

Naglašanje te dolžnosti je tem važnejše, ker se sedanja krivična manjšinska politika v naši državi hoče opravičevati ravno z dejstvom, da je Italija nacionalna država in da kot taka ne more dovoliti manjšinam tiste pravice, o katerih govori Maniu. Odklanjanje vsake pravice in svobode narodnim manjšinam se proglasa tu kot neki državni in nacionalni interes!

Branitelji in slavitelji dosedanje manjšinske politike v Italiji nas bodo morda hoteli zavrniti, sklicujoč se na izjavo v Maniuovih izjavah, ki zahteva vse tiste pravice za vsako ljudstvo, ki živi na dotičnem ozemlju v večjem številu. Zavrniti nas bodo hoteli, da Slovanov v Julijski Krajini je le malo v primeri s skupnim prebivalstvom v državi. Na tako oporekanje moremo mi odgovoriti z vrsto dejstev. Res je sicer, da je nas le pol milijona v štiri-desetmilijonski državi. Zato pa živi naše ljudstvo v kompaktni masi, je narodna skupnost z razvito kulturo, živo narodno zavestjo in politično dozorela. Ta svojstva našega ljudstva bogato nadomeščajo številčni primanjkljaj. Modra državna politika mora računati tudi s to etično in etnično kakovostjo narodne manjšine in mora želeči, da bo tudi to maloštevilno ljudstvo zadovoljno, ker je — da govorimo z MacDonaldom — tudi zadovoljstvo malih potrebno za svetovni mir. In tudi mir v notranjem državnem življenju je potreben državam za njih procvit in srečo.

Maniu je naglašal, da obveze, sprejete v pogodbah z zaveznikičimi vesilami, nalagajo Romunski pravico postopanje z narodnimi manjšinami. Na to ugotovitev se utegnejo opesiti naši italijanski hipernacionalisti, češ: Italija ni sprejela nikake

take pogodbene obveznosti. Opozarjamo jih, da je Maniu pred ugotovitvijo pogodbenih obveznosti postavil stališče čute pravčnosti kot zapoved za spoštovanje pravic narodnih manjšin!

Ta čut pravčnosti je obvezen tudi za Italijo. Poleg formalno sprejetih, pisanih in podpisanih obvez obstoje tudi moralne obveze! In Italija se je moralno obvezala pred vsem svetom, da bo spoštovala pravice manjšin: obvezala se je s slovesnimi obljubami in zagotovili od najmerodajnejših in odgovornih strani! Takim obvezam se ne more odtepati država, če se ne bo postavljati v krivo luč pred vsem svetom. Celu v širokih masah je bila nekada — žal, da danes ni več tako, vsaj ne v toliki meri — živa zavest o obveznosti dane besede in roke. Moža sta si dala besedo, segla sta si v roko in — držalo je kakor da je bilo vse napisano na papir! Pa naj bi se može na merodajnih mestih, predstavniki države, čuvardi nje ugleda, odgovorni za svoje besede in dejanja pred državljani in svetom, hoteli trajno izneveriti lastnim obljubam in zagotovilom, podanim pred vsem svetom? To moralno obveznost za pravico postopanje z narodnimi manjšinami pa nalagajo naši državi tudi nje lastni najboljši sinovi, kakršni je na pr. Luigi Luzzatti, ki imajo gotovo živ in globok zmisel za nje čast in ugled. Saj ji sami s svojim imenom služijo v največjo čast.

MacDonald, predstavnik mogočne Anglije, in Maniu, pravitelj duh Romunske — te tesne plemenske sorodnice Italije — sta pobornika načela enakosti med velikimi in malimi narodi in ideje pravčnosti napram narodnim manjšinam. Zmaga tega velikega načela in te vzvišene ideje, ki naj dasta človeštvu toli zaželeni mir — sta na pohodu. V to zmago polagamo tudi mi svoje nade. Dan pravčnosti mora siniti tudi slovanski manjšini v Italiji!

Radikali zavračajo Davidovičevo koncentracijsko vlado

Stepanović in Balugđić na dvoru - Stepanovičeva izvenparlamentarna vlada na vidiku

BEograd, 17. (Izv.) Danes se je posvetoval Davidović z načelniki parlamentarnih skupin glede sestave poslovne koncentracijske vlade. Opozicija je pristala na tako vlado; zemljoradniki bodo podpirali vlado do verifikacije mandatov radicevcev. O nadaljnjih taktiki se bodo še posvetovali. Tudi socialisti bodo podpirali vlado do verifikacije, nadalje se bodo ravnali po položaju. Sestanek, ki ga je imel danes Davidović s Pašićem, je bil brez uspeha, ker ni Pašić pristal na koncentracijsko vlado kakor jo želi Davidović.

Pozneje je bil Davidović na dvoru; kralju je poročal o poteku pogajanj z načel-

niki parlamentarnih skupin. Davidović misli, da se mu posreči, da jutri sestavi vlado. Vendar pa ni še gotov, ali bi kralj potrdil vlado, ki bi radi odsotnosti radikalov ne bila koncentracijska vlada.

Zdi se, da dvor že računa z neuspehom Davidoviča; danes je kralj pozval k sebi vojvodo Stepanoviča. Za njim je sprejel kralj poslanika Balugđića. V Beogradu se neprestano širi glas, da bo kralj, v slučaju pa na Davidović vrne mandat, poveril vojvodi Stepanoviču nalog za sestavo nevtalne izvenparlamentarne vlade; proti taki vladi pa so vse politične skupine.

Mussolini odpotoval v Milan

RIM, 17. Danes ob 20.45 se je odpeljal Mussolini v Milan, kjer se sestane z belgijskim ministrom Theunison in Hymanom. Na sestanku se bodo razgovarjali o odškodninskem vprašanju. Mussolini se povrne v Rim v torek.

Za jugoslovensko-bolgarsko zbliznanje

Izjave bivšega ministrskega predsednika Daneva

SOFIJA, 17. O priliki razprave o proračunu zunanjega ministrstva v sobranju je bivši ministrski predsednik Danev govoril o jugoslovensko-bolgarskih odnosih ter je izrazil svoje prepričanje, da bo prej ali slej prišlo do zbliznanja med obema državama. Danev je tudi izjavil, da se v tem strinjajo z njim vse politične struje na Bolgarskem.

Nemška vlada ne bo še demisijonirala

Socialisti na strani vlade gledé predlogov izvedencev

BERLIN, 17. Z ozirom na spomenico vodstva nemške nacionalne stranke, s katero se zahteva takojšnja demisija državne vlade, pravi poročilo Wolfve agencije, da ne bo vlada odstopila pred sklicanjem novega državnega zbora. V očigled finančnim in gospodarskim potrebam Nemčije smatra vlada za svojo dolžnost, da zastopa Nemčijo na pogajanjih o predlogih izvedencev ter da pripravi za to potrebne zakonske načrte. Stališče vlade glede poročila izvedencev odobravajo socialisti in stranke centra, ki imajo tudi v novem parlamentu večino napram morebitni skupni opoziciji leve in desnice. Nemška nacionalna stranka bi lahko takoj razjasnila položaj, ako bi odkrito izrazila svoje stališče napram zunanje-političnim vprašanjem Nemčije.

Končni izid državno-zborskih volitev v Nemčiji

BERLIN, 17. Uradni končni izid državno-zborskih volitev v Nemčiji potrjuje število do sedaj objavljenih glasov in mandatorov; le lista kmetov je dobila 10 mandatorov in ne 9, kakor se je svojčas poročalo.

Naproti koncu stavke v Porurju?

BERLIN, 17. Sinoči je razsodišče proglasilo svoje sklepe radi konflikta, nastalega v ruhrski kotlini med gospodarji rudnikov in rudarji. Obe stranki se bosta morali izjaviti, ako sprejmeta predloge razsodišča ali ne.

Dva uradnika ruske delegacije v Berlinu aretirana

BERLIN, 17. Kakor poroča Wolfv dopisni urad, je berlinska policija ponovno aretirala uradnika ruskega trgovskega zastopstva v Berlinu, kateri je povzročil znani rusko-nemški spor. Nadalje je bil aretiran neki Lehmann, uradnik istega zastopstva, s svojo zaročenko, ker da je pomagal Bernhardt pri njegovem begu.

Obed na čast princu Tafariju

PARIZ, 17. Predsednik republike je priredil sinoči obed na čast Ras Tafariju. Pri šampanjcu je Millerand najprej pozdravil predstavnika Etiopije ter povdaril, da je danes etiopsko ljudstvo na pravi poti gospodarskega in socialnega napredka. Zagotovil je etiopskega regenta, da sme Etiopija vsikdar računati na pomoč Francije, ter dokazal potrebo tesnega sodelovanja med francosko Somalijo in Etiopijo. V svojem odgovoru na to zdravico se je Ras Tafari spominjal tradicionalnega prijateljstva, ki veže Francijo in Etiopijo, ter se zahvalil francoski vladi za njena prizadevanja za pripustitev Etiopije v Društvo narodov.

LE BOURGET, 17. Princ Tafari se je podal davi v Le Bourget, kjer sta ga sprejela general Bareo in admiral Dumesnil. Princ si je ogledal naprave 34. zrakoplovskega pešpolka, oddelek aeroplanov je izvršil nekoliko vaj. Opoldne se je princ povrnil v Pariz.

Odprava potnih listov v Avstriji

DUNAJ, 17. Na sestanku avstrijskih industrijalcev je minister Schuerff sporočil, da je vlada sklenila, da se v najkrajšem času odpravijo potni listi za potnike, ki so namenjeni v Avstrijo. Mesto potnega lista bodo potniki kupili pri inozemskih trgovskih zbornicah, turističnih agencijah in drugih podobnih ustanovah kolke, ki bodo odgovarjali dosedanjim stroškom za potni list. Vsi listi odpravljajo vladni sklep, češ da tako izginejo najbolj sitne ovire za postopanje, ki jih je postavila vojna. Vlada bo odpravila potne liste, da se tako pospeši potovanje tujcev v Avstrijo.

Atentat na kitajskega zunanjega ministra

PEKING, 16. Neki neznanec je prinesel v palačo zunanjega ministra g. Wellingtona Koo škafijo, o kateri je rekel, da je namenjena zunanjemu ministru in da vsebuje toaletne predmete; ni hotel pa povedati, kdo pošilja škafijo. Ko je sluga hotel dvigniti pokrov, je nastala strašna eksplozija; več služabnikov je bilo težko ranjenih. Policija ni še ugotovila atentatorjev.

Nemiri na Portugalskem

LISBONA, 17. Iz Oporta poročajo: V mestu vlada mir; sicer se dan na dan prikaže napoved splošne stavke. Radi tega je civilni guverner izročil oblast vojaškim oblastvom.

Poljski listi o ruski not

VARSAVA, 17. Vsi listi se obirno bavijo s sovjetsko noto in s poljskim odgovorom. »Kurier Warszawski« piše: »Nahajamo se pred čimničnim diplomatskim nastopom. Poljska Katerine II. je predstavljala utelešenje človečanske morale v primeru s sedanjo politiko Moskve, ki pobija vsa načela svobode, enakopravnosti in bratstva ter sloni vsa na vladavini terorja. Predvsem je sovjetska morala nevarna v mednarodnih odnosih. Na vseh manifestacijah anarhistične propagande in pri vseh atentatih, ki stremijo po razrušitvi držav, se nahajajo agenti tretje internacionalne. Danes zna Poljska, kaj razumejo sovjeti pod dobrim in miroljubnim odnosom ter pod razmerjem dobrega sosedsstva, in se mora skrbno paziti pred sosedom, ki ji skuša na vse načine škoditi.«

Avstrijsko-romunski pogovori na Dunaju

BUKAREŠT, 16. Avstrijsko-romunska pogajanja, ki so se prekinila za čas velikonočnih praznikov, se bodo te dni nadaljevala. V večini vprašanj sta se obe delegaciji sporazumeli, pa se zdi, da se bodo pogajanja kmalu zaključila z dobrim uspehom. Včeraj se je romunska delegacija povrnila na Dunaj.

Angleške vojne ladje v grških vodah

ATENE, 17. Oddelek angleške vojne mornarice, obstoječ iz 4 drednotov, 8 oklopnih križark in 16 torpedolovcev, bo prispel 27. junija v Faleron, nakar bo obiskal še druge grške luke.

Preganjanja Grkov v Turčiji

ATENE, 17. Atenska agencija poroča, da so Grki v notranji Anatoliji, kateri se imajo izmenjati z v Grčiji bivaječimi Turki, izpostavljeni najhujšim nasilstvom. 4 teh Grkov so bili ubiti v pokrajini Akdag.

Poincaré in MacDonald si pridno dopisujeta

PARIZ, 17. Po prejemu MacDonaldovega pisma je Poincaré ponovno pisal angleškemu ministrskemu predsedniku. Francoski poslanik v Londonu De Saint Aulaire je izročil včeraj MacDonaldu Poincaréjevo pismo.

Elektrifikacija železnice Babel-Chiasso

BASEL, 17. Delo za elektrifikacijo mednarodne železnice Basel-Chiasso preko Gottharda je dokončano. Danes je pripekljal v Basel prvi elektriški vlak.

Odmeki francoskih volitev v Ameriki

NEW YORK, 16. Ves tujakšnji tisk se strinja v tem, da ležijo vzroki Poincaréjevega padca v vprašanju francoske notranje politike. Pri tem izključujejo listi vsako možnost na kako spremembo francoskega javnega mnenja o Nemčiji. Vendar pa se more popolnoma upravičeno pričakovati uerditev francosko-angleških odnosov, kjer se bo najbrže uveljavila MacDonaldova politika. Listi zatrjujejo, da bi se Nemčija zelo motila, ako bi hotela videti svojo rešitev v padcu Poincaréja. Ameriški vladni krogi izjavljajo, da je izid volitev na Francoskem nova garancija za uspeh Dawesovega načrta.

Za organizacijo nemških železnic

PARIZ, 17. Agencija »Havas« poroča, da je odškodninska komisija sporazumno z »Kriegslastenkommission« sklenila, da se bo vršil prvi sestanek za organizacijo železnic v Parizu dne 22. t. m. Zaveznike bosta zastopala Leverre in Acworth, Nemčijo pa Vogt in Bermann.

Kuharji v Parizu stavkajo

PARIZ, 17. Intersindikalni odbor pariških kuharjev je danes izdal proglas za stavko svojim članom. Delo se je prekinilo danes jutraj. Gibanje stremi za zvišanjem mezd.

Pismo iz Jugoslavije

Dober mesec je minil, odkar je podal g. Pašić ostavko svoje vlade in vendar smo danes v bistvu tam, kjer smo bili prvi dan. Še vedno obstoja le ena alternativa: ali Davidovičeva poslovna ali pa Pašićeva volilna vlada in še vedno je negotovo, katera od obeh teh možnosti se uresniči. Ves pitek sedanje krize je pokazal objektivnemu opazovalcu samo eno, da ima Jugoslavija dobrega kralja in pa slabe stranke. Zakaj vse, kar je bilo mogoče, je storil kralj, da se stranke sporazumejo za močno in vsemu narodu koristno vlado in vse, kar je bilo mogoče, so storile stranke, da to prekorišno kraljevo namero preprečijo. Tako stranke v vladi, ko članice bloka.

In vendar je bilo — in je še — tako jasno, da zahteva interes države ustvaritev koncentracijske vlade. Naloge mlade Jugoslavije so tako velike, da jih je mogoče rešiti le s složnim delom najboljših mož vseh strank. Rešitev teh nalog pa je neizvedljiva brez močne in avtoritetne vlade, zakaj vse polno problemov je rešljivih le, če stori vsak državljan svojo dolžnost. Mlade države ni mogoče trdno zgraditi, če si pričakujejo od nje le najraznovejše dobrote, ne dajo pa državi niti najpotrebnejša sredstva. Kadar se hiša gradi, tedaj so napor in žrtve neizogibne, udobnosti pridejo šele tedaj, ko je hiša popolnoma zgrajena in opremljena z vsem potrebnim. Pri nas se tega, žalibože, ne uvideti in zlasti pri laičkih volitvah smo imeli priliko opazovati, kako so po vrsti skoraj vse stranke obljubljale volilec, da bodo storile absurden čudež, da bodo uživali vsi v 4 nedograjeni hiši prav tiste udobnosti, kakor so jih uživali nekoč, ko so živeli v popolnoma dograjeni hiši.

Pa čeprav je potreba koncentracijske vlade tako jasna, da je gotovo ogromna večina naroda odločno odobravala kraljev trud za ustvaritev koncentracijske vlade, so vendarle stranke ta trud obrežuspile. Nobena stranka ni hotela popustiti in pogoji, ki so jih podali zastopniki strank Trifkoviću glede sodelovanja pri koncentracijski vladi, so jasno povedali, da stranke tako vlado odklanjajo. Nobena stranka ni hotela popustiti od svojih »načel«, vsaka je hotela vso moč za sebe, nobena se ni hotela zadovoljiti samo z možnim in tako je moral doživeti g. Trifković neuspeh. Pa izgleda, da je bil z neuspehom g. Trifković sam najbolj zadovoljen.

Priznamo, da ni bila koncentracijska vlada lahko ustvarljiva, zakaj nasprotja strank so v resnici velika. Toda samo ta nasprotja so še posebno govorila o nujnosti koncentracijske vlade. Prednost radikalov je v njihovem jasnem naziranju na smer državne politike, prednost opozicijskega bloka pa je v njegovem svezem naziranju na notranjo državno upravo. Združitev obeh prednosti bi morala dati dobro vlado in ker bi bila ta oprta na večino naroda, bi imela tudi avtoriteto, da izpelje najpotrebnejše zakone.

Ampak stranke nočejo in vsa prizadevanja kralja so zaman. Mi pa smo demokratska in parlamentarna država in zato je po ustavi mogoča samo ona rešitev krize, katero hočejo stranke, pa magari da je to najslabša rešitev. Ni čuda, če pričnajo objektivni in rodoljubni ljudje godrnjati čez naš parlamentarizem. Je v resnici končno le presmešno, če je naš parlamentarizem tak, da mora kralj brniti narod pred od njega izvoljenimi zastopniki. In ko narod vidi neustrašeno borbo kralja, je naravno, da se z ozirom na reševanje krize že javno govori, da je edini Jugosloven naš kralj in da bi bil že skrajni čas, da bi kralj pospravil z našimi majhnimi Mussolinici od Pašića do Pribevičeva in postal sam naš kralj in Mussolini obenem. In brez vsakega dvoma je, da bi živeli vsi v tem primeru stokrat bolje, kakor pa živimo danes, ko prejemajo poslanci po 300 dinarjev dnevno zalo, da ne pripuste pametne rešitve krize. Pa zaenkrat smo še parlamentarna kraljevina in zato moramo še naprej ugibati, če zmaga Pašić ali Davidović. Izgledi Pašićeve zmage so močnejši. In naravno!

Pašić je voditelj najmočnejše parlamentarne skupine, ki je poleg tega kompaktna in izrazito monarhistična. Poskusi Nastasa Petrovića, da bi razbil enotnost radikalne stranke, se je ključno ponesrečil. Davidović pa je voditelj neenotnega bloka, v katerem je Radićeva skupina najmočnejša. In ta skupina je izrazito republikanska. Sicer je podal v zadnjem času g. Predavec imenu Radićevih poslancev izjavo, v kateri je ostro zavračal, da bi bili Radićevci subverziven in protinaroden element, toda g. Predavec ni podal dokazov za svojo trditve in zato je njegova izjava obvisela v zraku.

Pa se en moment govori proti g. Davidoviću. Njegov najmočnejši zaveznik Radić je opetovano vehementno napadel Francoze in gotovo dejstvo je, da bi vlada opozicijskega bloka pomenila preorientacijo jugoslovenske zunanje politike. Če pa je korist Jugoslavije, da se izneveri svojem najboljšemu zavezniku, kar je Francoska vedno bila, pa je drugo vprašanje. Zato je naravno, da ne more oditi kralj v Pariz, kadar zahteva Radić v Davidovićevem kabinetu opustitev francoske orijentacije.

Tako je vedno bolj verjetno, da bomo kljub kraljevi dobri volji doživeli volilno vlado g. Pašića in da bo naša dežela postala zopet torišče najbolj zagriženih demagogov. Plemenska gesla bodo doživljala orjije, na shodih in sestankih pa bo tekla kri, kadar smo to doživeli že sedaj v Bosni in Vojvodini, ko se volilna borba niti še pričela ni. Pa je že tako, da ne postane človek pametnejši, dokler ga ni izučilo trpljenje. In tudi jugoslovski narod ne bo preje ozdravljen od partizanske bolezni, dokler mu ne bo strankarstvo takšna nadloga, da bo zapodil iz javnega življenja vse one, ki žive od razprtije naroda in da bo poveril svojo usodo le onim, ki so dokazali, da so zidari. In v zidanju je spás Jugoslavije!

Pa še par sličic iz Slovenije. V Mariboru prirade letos obrtno razstavo. Večina trgovcev in glavni prireditelji lanske obrtne mariborske razstave so se izrekli proti njej in sicer javno v listih. Tudi gospodarske razmere v Sloveniji so tako žalostne, da ni računati za poseben uspeh. Kljub temu pa se bo razstava vseeno priredila. Po našem skromnem mnenju se z ozirom na to trgovačnost ne da storiti ničesar drugega, ko da razstavi vsaj direktno ne škoduje. Ampak naša organizacijska sila je tako velika, da se nemoteno nadaljuje boj proti mariborski razstavi. In komu naj bo vendar fiasko razstave v korist? Če že ni kdo za prireditve razstave, potem mu tudi ni treba biti proti in naj pusti trgovačnem veselju, naj nosijo oni v prvi vrsti škodo. Ampak naša organizacijska sila je le v preprekanju in raznoglasju.

Na Vestfalskem je do 40.000 Slovencev. Vseled Poruhrske akcije so prišli ti naši delavci v najtežji položaj in zato se je osnoval v Ljubljani akcijski odbor za pomoč vestfalskim rudarjem. V ta odbor pa naši glavni delavski voditelji niso vstopili in tudi denarja niso zbirali za svoje vestfalske tovarise. Pač pa so osnovali pomožne odbore za nemške delavce v rajhu. Naši socijalisti so namreč internacionalci in zato smejo podpirati nemškega delavca, ne pa slovenskega!

Dinarski dan za vestfalske Slovence je dal nekaj nad 12.000 dinarjev. Zastopniki vseh strank so proglasili Dinarski dan in cela vrsta organizacij se je angažirala za ta dan, efekt pa je bil, da je en reven procent Slovencev daroval za brate v nesreči. Ampak v besedah pa nas nihče ne prekosaj v patriotizmu in kar genljivo je, kako vse stranke branijo slovenstvo.

Naše geldališče preživlja težko krizo. Denarja ni in najboljše moči odhajajo. Vse zavajlja čez Beograd, ker ta ne plača absolutno vseh izdatkov gledališča in niti ta argument se ne pripozna Beogradu, da je dober partnerski sedež v operi, ki velja deset dinarjev, torej manj ko sedež v kinu, prepocen. In mi, ki smo tako ponosni na svojo kulturo, pa ne storimo absolutno ničesar, da bi svoje gledališče rešili. Vsaj še nikjer na svetu ni tega bilo, da bi bila v kulturnih zadevah javna inicijativa prepovedana. Če je ljubljansko gledališče najcenejše gledališče Jugoslavije, bo smelo tudi mesto Ljubljana dati nekaj denarja za gledališče. Ampak mi držimo samo roke križem, zabavljamo in se kregamo ter gledamo, kako propadajo naše kulturne ustanove. Mi kulturni.

Naj bo za danes teh sličic dovolj, kajti nepregledna je njih vrsta in vedno je naučisti. Nismo se še povzpeli do dejanja, nismo še dovolj zavedeni, ne delamo dovolj in zato tudi ne živimo, kakor bi hoteli. Čakamo na Mesijo, ki bi vedel za nas, pa takih Mesij ni več. Ko se bomo odvadili tega zanašanja na druge, tedaj bomo napredovali, preje pa ne. In prav je tako!

O. P.

K otuorivni Izseljeniške konference

Na inicijativno sedanje italijanske vlade je prišlo do sedanje konference v Rimu. Udeležba je velika, če pomislimo, da je zastopanih 59 držav. Med udeležniki se nahaja predsednik Zveze narodov in predsednik mednarodne delavske korporacije. Z ozirom na preoblikovanost Italije je umevno, da je naša država zelo zainteresirana na izseljeniškem vprašanju.

Dandanes po ogromnem napredku tehnike, zlasti pa vsled neprimernega napredovanja prometnih sredstev so ljudje manj navezani na svojo rojstno vas, mesto, deželo, ampak iščejo srečo tudi daleč od doma. Navadno so to delavci in ljudje brez premoženja, vendar po obnem podjetne in energične osebe, ki se ne strašijo tujine in razdalje. Za nekatere dežele so izse-

ljenci velika dobrota kakor na pr. za Italijo, ker pošiljajo svoje prihranke domov. In ravno ti prihranki pokrivajo znaten del deficita trgovske bilance. Toda tudi obratno imajo dežele, kamor se ljudje sele od teh izseljencev koristi. Kaj bi bila recimo severna Amerika, če bi se bila vedno tako branila priseljencev, kakor se jih brani sedaj? Koliko pa je čistokrvnih Amerikancev, če bi šli recimo samo tri pokolenja nazaj?

Svetovna vojna je namah ustavila poseljevanje delavnih sil in v tem času je torej izseljeniško vprašanje popolnoma odpadlo. Po vojni pa se je stvar korenito izpremenila. Že med vojno so se velike množice izseljencev vrnile v svoje domovine zaradi vojaščine. Te množice niso seveda vplivale na delovni trg, ker so bojne fronte zaposlile milijone in milijone moških. Po vojni pa je nastala v tem pogledu kriza. Nekaj časa je bila delovna sila še draga, toda kmetske mase, ki so med vojno nahumele v mesta in morale delati po raznih tovarnah, so se le polagoma, ali pa sploh ne, vračale na deželo. Mesta so bila prenapolnjena, vojna industrija je začela pojemati, izstradani svetovni trg so se polagoma nasičevali z ulačno tem hitreje, ker je bila Rusija zaprta.

In zopet se je preseljevanje pričelo. Iz naših dežel so se ljudje podajali najraje v Ameriko, toda Amerika je privlačevala tudi druge inozemce. Zakaj v Ameriki je bila industrija najbogatejša, potreba poljskih delavcev velika in končno ameriški dolar je bil najrečja privlačna sila zlasti za dežele z nizko valutno.

Pohlep po zlatih ameriških dolarjih je bil tako velik, da je vse kar je le moglo drlo v Zedinjene države vkljub dragi prevozniki in vkljub raznim oviram birokratičnega počasnega uradovanja.

Toda Zedinjene države so se kmalu uprle temu navalu. Predvsem so bile delavske organizacije proti priseljevanju, ker so se bali konkurence svojih delavskih tovarišev iz Evrope. Tudi je povprečno blagostanje ameriškega delavca precej večje od evropskega in ameriški delavec je vajan boljše živeti in ima tudi drugačne kulturne potrebe kot evropski.

In tako je prišlo do zakona, po katerem so Amerikanci omejili število priseljencev. Toda ta omejitev je bila izvršena po gotovih principih. Kot podlaga se je vzela predvojna kvota priseljencev iz posameznih držav. In po tej kvoti so Amerikanci določili odstotke, vendar pa ne sorazmerno. Sorazmerno imajo najvišje odstotke Angleži in Nemci, drugi narodi pa manj.

Po najnovejšem zakonskem načrtu so se ti procenti še bolj znižali. Med najbolj prizadetimi državami se nahaja naša Italija. Zedinjene države so si torej pridržale pravico, da izbire delavstva s tem, da favorizirajo nekatere dežele bolj kakor druge. Pri tem jih je vodilo načelo, da se morajo privabiti kvalificirane delovne sile a odbijati manj kvalificirane. Tudi kulturne in posebno zdravstvene razmere dotičnih dežel so se pri tem upoštevale.

Na ta način hočejo Amerikanci z izbiranjem podjetnih, telesno in duševno normalno razvitih ljudi ohraniti prvotnost ameriškega plemena in obenem preprečiti preoblikovanje lastne države.

Vendar pa ni verjetno, da ostane dolgo časa pri sedanjih omejitvi. Zedinjene države merijo preko 9 milijonov km² in štejejo približno 100 milijonov prebivalcev. Če pomislimo, da meri Evropa približno kakor Zedinjene države (Evropa = 97 milj. km² Zedinjene države 94 milijonov km²) in šteje približno 450 milijonov prebivalcev, tedaj je jasno, da je na ameriški zemlji prostora še za nekaj stotin milijonov prebivalcev.

Vočigled lepe bodočnosti, ki jo ima severna Amerika, je torej jasno, da bo še dolgo let obljubljena dežela izseljencev.

Amerikanski zaščitni ukrepi so razburili vse dežele v Evropi, ki pridejo v poštev za izseljevanje. Izseljeniško vprašanje je za nekatere dežele naravnost življenjskega pomena in zatoorej so tudi ukrepi ameriške države nekaj afont proti Evropi. Izseljeniško vprašanje je torej ravno vsled ukrepov ameriške države postalo pravcato mednarodno vprašanje. Kako važno je to vprašanje tudi z mednarodnega mirovnega stališča, nam dokazuje napetost med Zedinjenimi državami in Japonsko, ker so Amerikanci sploh prepovedali nadalnje priseljevanje Japoncev.

Ni pretirano torej, če trdimo, da je postopanje ameriških Zedinjenih držav dalo glavno pobudo sedanjim konferencij v Rimu. Sedaj se vprašamo, do kakšnih praktičnih uspehov more privedi to zborovanje?

Bržkone do nobenih vsaj za sedaj ne. Pač pa je gotovo, da se bo naša na tej konferenci sprejel predlog, da bodi vsaka država suverena v tem, koliko in katere priseljence noče sprejemati. Torej se bo sankcioniralo že itak obstoječe pravilo in v bodoče se torej ne bo nobena država mogla pritoževati čez drugo zaradi še tako gorostasnih omejitev. Do tega privede pač ljubosumni strah pred "ogroženostjo" suverenosti države.

Od te "suverenosti" ne bodo imele nič one države, katerih je izseljeniško vprašanje življenjskega pomena, kakor je to za našo državo.

Pač pa se dajo zboljšati zakoni o zaščiti izseljenikov in sicer tako, da ne bodo ti reveži tako opeharjeni in po nepotrebnem mučeni kakor dosedaj. Izseljenec ima velike sitnosti, predno dobi vsa potrebna dovoljenja v tu-in v inozemstvu za svojo preselitev. Selitveni troški so ogromni in niso v poštenem razmerju z obetajočim se zaslužkom. Tudi zbiranje izseljenikov, njih oskrba, zdravstveno oskrbovanje itd. je zelo pomanjkljivo. Če bi sedanja konferenca v tem oziru kaj praktičnega in uspešnega sklenila, bi bilo že poplačano njeno delo in pričakovanje prizadetih izseljencev.

Še par besed o „Dalmatincu“

Da bi podkrepili svojo trditve o neugasnem sovraštvu Hrvatov in Slovencev napram italijanstvu, trditve, da so nepopoljšivi v svojih utopijskih sanjah o osvajanju in o neki bodoči „veličini“, je priredil „Dalmatincev“ tudi majhen pohod na zgodovino. polje — v minule, predvojne avstrijske čase. Priporočuje, kako da so si Hrvatje v Dalmaciji pod zaščito in po volji Avstrije prisvajali občino za občino, kako so zatrli vse italijanske šole, kako so preganjali in pretepali Italijane ter odpravili italijanski jezik iz vseh uradov. Ostal da je Italijanom edino Zader kot branik italijanstva. In še proti temu da so naperjali svoje naslovesne tisti — „raznarodovalci“! Tudi to, da bi se jim bilo posrečilo, da ni prišla vojna vmes. Dogodek v Šibeniku povodom 50-letnice smrti Tomaseja je torej — tako trdi — posledica starega sovraštva dalmatinskih Hrvatov. To sovraštvo da bo mogla belgrajska vlada pač poltlačiti, ne pa pogasiti. Je to oženi, ki tli pod pepelom in se bo razvnela vsakokrat, čim bo dana prilika za to. Nevarno da bi bilo, če bi se Italija udajala kakim iluzijam.

„Dalmatincev“ je napravil ta pohod na polje zgodovine, da jo falsificira in da prevrača — zgodovinska dejstva. Dalmatinske Slovence označa kot „raznarodovalce“. V resnici pa je bilo to, kar predstavlja on kot „raznarodovanje“ Italijanov, le naraven proces, proces pravčnosti, čim je v dalmatinskih Slovanih oživila narodna zavest. Neobitna posledica temu je bila, da so slovenske občine — v katerih se je moglo italijansko gospodstvo vzdržati le dotlej, dokler je med Slovani vladalo narodno mrtvilo — druga za drugo prehajale v slovenske roke! To je bil naravni proces, ki je izhajal iz dejanskih narodnostnih razmer.

Italijani so pred vojno tvorili v Dalmaciji le malo odstotkov prebivalstva. Le v obsežnih mestih so živele male italijanske manjšine. Zaledje pa je bilo vedno prek in prek slovensko. Kako raznarodovanje bi bilo torej v tem, da so morali Italijani dati iz rok, kar ni bilo njihovo, ne po njih številu, ne po narodnem načelu? Resnično in vnebovpijoče raznarodovanje, umetno in nasilno usvajanje nesporno slovenske lasti pa je bilo v dejstvu, da je v občinah z veliko slovensko večino, ali pa tudi v skoro čisto slovenskih občinah gospodarila italijanska manjšina! S tem, da so take občine prešle v slovenske roke, se ni zgodila Italijanom nikaka krivica, marveč se je le odpravilo protinaravno stanje, nevzdržna krivica, ki jo je — tudi po zaslugi avstrijske vladavine — morala tako dolgo trpeti ogromna slovenska večina. Pa tudi po tem preobratu je imela maloštevilna italijanska manjšina svoje ljudsko šolstvo, kolikor je bilo v resnici potrebno za nje kulturne potrebe. In v Zadrju je imela svojo srednjo šolo. Istotako ni bil nje jezik izključen iz občevarja z uradi.

To je zgodovinska resnica. Sodobna resnica pa je, da tudi danes, ko ono malo število Italijanov Dalmaciji živi v drugi, slovenski državi, uživajo toliko zaščite in pravic v vsakem pogledu, da bi mi Slovani v Juljski Krajini, Boga hvalili na kolениh, če bi se nam vsaj približno tako dobro godilo, kakor se godi dalmatinskim Italijanom, ne glede na to, da mnogi med njimi — niti niso Italijani po rojstvu! Zakaj ne priredi „Dalmatincev“ majhen pohod po naši Jul. Krajini? Videl bi zanimive stvari, ki bi ga poučile, kako izgleda resnično raznarodovanje! Videl bi, kako so nam raznarodili vse ljudsko in srednje šolstvo, kako je izgnan naš jezik iz vseh uradov, kako ne more naš človek govoriti v svojem jeziku pri nobeni oblasti, kako se preganja naše učiteljsko in naša duhovščina, kako se nam sploh odvzame občinska avtonomija, kako nam je onemogočeno vsako pravo politično udeleževanje, kako se nam ovira celo tudi kulturno in socialno snovanje itd. itd. Za vse te krivice nima oni Dalmatincev, seveda, nobene besede graje, niti ne vidi v njih nobenega sovraštva! Kakor tat je, ki drvi po ulici kričeč: primite ga!

Izložba volilnih imenikov

V smislu čl. 28. obstoječega vol. zakona vrne pokrajinska vol. komisija tekmo 30. aprila občinskim uradom končno odobrene vol. sezname z vsemi listinami vred, ki so ji bili svojčas poslani od obč. volilne komisije v odobritev.

Tozadevni odloki pokrajinske vol. komisije morajo biti sporočeni prizadetim osebam potom županstva do 20. maja. Končno odobreni sezname pa morajo biti izloženi najpozneje 10. maja v občinskem uradu, kjer ostanejo v vpogled občinstvu do 31. maja. Dolžnost županstva je tudi, da obvesti o tem občinstvo.

Do 20. maja mora občinska vol. komisija na podlagi teh končno odobrenih seznamov popraviti stalni vol. imenik, t. j. dodati one volilce, ki jih je vpisala deželna vol. komisija, in zbrisati vse one, ki jih je ta črtala. Tudi ta tako popravilni vol. imenik mora biti izložen do 31. maja v vpogled občinstvu.

S temi popravki je leto postopanje v zadevi stalnih vol. imenikov zaključeno. Stalni vol. imeniki ostanejo odslej neizpremenjeni do 31. maja 1925. Vse morebitne državne, deželne ali občinske volitve v tem času se izvršijo na podlagi teh vol. imenikov.

Opozarjamo naše volilce, da pregledajo te popravljene vol. imenike, primerjajo jih s končno odobrenimi seznammi. Val oni volilci pa, kateri niso vpisani tudi v teh popravljenih vol. imenikih, bodo morali v dobi od 1.—15. decembra napraviti tozadevne prošnje za vpis.

Urad Političnega društva „Edinost“ v Trstu.

Koncert Thierry-Bettelo

V torek 20. t. m. ob 20.30 v dvorani „Circolo artistico“ (Ulica Coroneo 15) bomo imeli Tržačani redko priliko poslušati petje dveh izmed najboljših jugoslovenskih opernih pevcev.

Z željo, da bi Tržačani ne zaostali za Gorjanci, ki so napolnili dvorano Trgovskega doma do zadnjega kotička, vabimo vse ljubitelje glasbe in naše pesmi, da ne zamude te izredne prilike.

Na koncertu se bodo peli samospevi in operne partije: Rachmaninova, Škerjanc, Ponchielli, Straussa, Saint Saënsa, Wagnerja, Korngolda, Wagnerja, Verdija, Lajovica, Milojevića, Mascagnija in duet iz: Thomas: Mignon.

Vstopnice so v predprodaji v trgovini muzikalij Tedeschi-Obersmura na Corsu.

Na klavirju spremlja S. Kumar.

Srečko Kumar je bil s sklepom zadnje seje „Glasbene Matice“ v Ljubljani imenovan za glavnega pevčevodjo njenega pevkega zbora. Do sedaj je zavzemal to mesto odlični glasbenik M. Hubad.

Politično društvo „Edinost“

proji vsa slovenska društva in organizacije vseh panog, da pošljejo podatke, katere potrebujemo v statistične svrhe.

Posebno jasno naj bo razvidno ime, se-dež in namen društva; zatem naj se dostavi še en izvod pravil, kateri se na zahtevo tudi povrne, in imena članov odbora.

Nadejamo se blagohotnega odziva. Tajništvo Polit. društva „Edinost“ v Trstu.

Razpis natečajev. Razpisani je natečaj na podlagi izpita in spriceval za 40 poročniških mest v vojaškem zrakoplovskem oddelku. Za ta mesta se lahko potegujejo tisti, ki so dosegli doktorat na kr. višjih trgovskih šolah ali na trgovskem vseučilišču Lugi Bocconi in doktorji prava. Prošnje naj se pošljejo zrakoplovskemu oddelku, višje ravnanstvo za upravo in osobe do 1. junija. Natančnejša obvestila se dobivajo na kr. prefekturi (soba št. 40, od 10-12 ure).

Pozor na sleparije. Tukajšnja kr. kvestura zopet opozarja na razne sleparje, ki pod raznimi pretevezami izrabljajo dobro vero občinstva za izmamljanje denarja. Nekateri teh sleparjev nabirajo naročnike za liste, ki izidejo le v par številkah ali pa sploh ne, ter se poslužujejo tudi raznih drugih zvijač. Tako je bil te dni aretirani neki Baraldi Dario iz Trecente, star 28 let, ker je izrabljal neki oglaš objavljen v tukajšnjem „Piccolo“ s tem, da je ponujal službo z mesečno plačo 900 lir proti plačilu 5000 lir. Za to svoto bi jamčili dohodki nekakega lista „Inserzioni economiche“, ki pa ga v resnici niti ni. Občinstvo se poziva, naj pomaga kvesturi pri čiščenju mesta od takih sleparških elementov. Meščani se pozivajo, naj se sleparjev varujejo in naj se ne vdajajo njihovim zvijačam.

Kdo ve kaj? Izgubil se je Janez Krušček iz Zagorja št. 66. Manjka mu spodnji del leve roke in je duševno omejen. Kdor bi omenjenega videl ali zvedel, kaj se nahaja, naj blagovolj sporočiti Zavlju Fatur, Zagorje 66.

Društvena vest

Društvo „Prosveta“ v Trstu. V smislu § 31. društvenih pravil, se bo vršil v nedeljo, 25. maja ob 9. uri in pol predpoldne v Trstu, v uredniških prostorih dnevnika „Edinost“, via S. Francesco d'Assisi 20, l., osrednji občni zbor društva „Prosveta“ s sledečim dnevnim redom: 1) poročilo odbora in preglednikov, 2) volitev odbora in preglednikov, 3) določitev prispevkov, 4) samostojni predlogi, 5) slučajnosti. — V smislu § 30. društvenih pravil se bo vršil v četrtek, 22. maja ob 19. uri in pol v društvenih prostorih (Via Fabio Filzi 10, I.) izredni občni zbor tržaške podružnice društva „Prosveta“ s sledečim dnevnim redom: 1) Poročilo odbora, 2) volitev dveh odposlancev z osrednji občni zbor.

Prireditve v Vrdeli. Danes 18. t. m. ob 4. uri pop. prireditelj gojenčev otroškega vrta z Vrdele pomladansko veselico in sicer v šolskih prostorih. Priidite, prijatelji in ljubitelji nežne mladine. — Vrtničarica.

Ženska podružnica Šolskega društva v Trstu je imela dne 10. t. m. občni zbor, na katerem je bil izvoljen s par izjemami prejšnji odbor. Na prvi seji se je novi odbor konstituiral takole: Predsednica Milica dr. Abramova; podpredsednica Antonija dr. Slavikova; tajnica Savica Godina; blagajničarka Milica Golob. Pregledovalki računov: Nina dr. Agnelettova in Eliza Zgur. Podrobnejše poročilo objavimo v eni prihodnjih števil.

Srednješolska organizacija Soidb. Danes popoldan izlet v bližnjo okolico. Shajališče ob 2. pri Rotundi Boschetto. Prijatelji društva dobrodošli. — Vodsivo.

Iz tržaškega življenja

Smrtna nesreča na železniški progi pri Miramaru. — Želosten konec starke. Poleg železniške nesreče pri Postojni, se je včeraj predpoldne pri Grišanu pripetila druga nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Brzovlak št. 705, ki je prišel okoli 10. ure iz Postojne na glavni kolodvor, je pri Grišanu povozil neko staro. Starke je bila travo ob železniškem tiru. Zdi se, da ni pravočasno čula vlaka, ki se je naglo blizil; ko se mu je hotela ogniti, je bilo prepozno. Lokomotiva jo je podrla s tako silo na tla, da je uboga starke obležala nezvestna.

Strojevodja je zapazil nesrečo ter takoj ustavil vlak. Železničarji in nekateri potniki so priskočili k starki ter jo prenesli v voz. Nato je vlak odrinil proti mestu. Na glavnem kolodvoru je ubogo staro preiskal zdravnik rešilne postaje, ki je bil medtem obveščen o dogodku; dožgal je, da ima starke prebito črepijo in težke notranje poškodbe. Dal jo je nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico, kjer pa je nesrečna starke kmalu potem izdihnila. Dosedaj ni bilo mogoče njene istovetnosti. Starke je stara približno 70 let in je po kmet-sko oblečena.

Nesrečen padev. V svojem stanovanju se je včeraj popoldne spodrslila 67-letna Marijana Trevisan, stanujoča v ulici S. Giustina št. 4; padla je tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo.

Ponesrečenka je bila prepeljana v mestno bolnišnico.

Velika železniška nesreča pri Postojni

„Orient Express“ trčil v tovorni vlak

Dve osebi ubiti, šest ranjenih — Samomor postajenačelnika, ki je zakrivil nesrečo. Ogromna materialna škoda.

Predpreteklo noč se je na železniški progi pri Postojni pripetila velika nesreča. „Orient Express“, ki je prišel okoli 24. ure iz Carigrada preko Sofije in Belgrada v Postojno ter odrinil proti Trstu ob 1.20, je na postaji Prestranek trčil ob tovorni vlak.

Nesrečo je zakrivil podpostajenačelnik Cezar Prudenziati, ki je vršil službo na postaji Prestranek. Dal je pomotoma napeljati „Orient Express“ na tir, ki je bil zaseden po tovornem vlaku.

Strahni sunek

Okoli 1.30 je prihrumel na postajo „Orient Express“, ki je vozil z brzino 40

km na uro. K sreči je strojevodja zapazil, da je tir zaseden; z občudovanja vredno prisotnostjo duha je zapel zavore in čprav radi majhne razdalje ni mogel preprečiti nesreče, brezdomno pa je ublažil njene posledice. Trčenje je bilo kljub temu silno. Lokomotiva „Orient Expressa“ je zadel v zadnjo lokomotivo tovornega vlaka s tako silo, da so se trije vozovi tovornega vlaka popolnoma razsuli; vozova za prljajo pri „Orient Expressu“, ki sta bila pripeta tik za lokomotivo, sta se isto-takozdružila. Francoski železničar Jean Lamont, dodeljen spalnim vozovom, in orožnik Fran Zagamo, ki sta se nahajala v teh dveh vozovih, sta prišla ob življenje na strašen način; bila sta dobesedno zmečkana. Tudi sprevodnik „Orient Expressa“ Angel Di Tommaso je bil težko ranjen; strojevodja Marko Di Vivo in brigadir finančnih stražnikov Izidor di Gior-dani sta zadobila le lahke poškodbe; orožnik Alojzij La Rocca si je zlomil desno ključnico in zadobil hude notranje poškodbe. Tudi kurjač Atilij Polverigiani je bil lahko ranjen. Izmed potnikov ni bil nihče ranjen, izvenzmi počinico Heleno-Gorian, rodno iz Bukarešte, ki je bila hudo opraskana po desnem licu.

Samomor postajenačelnika

Ko je postajenačelnik Prudenziati zvedel za posledice svoje zmote, za katero je bil odgovoren, je hitel kakor blazen v svoj urad, zgrabil revolver ter si pogнал kroglo v srce; bil je na mestu mrtve.

Pomožna akcija

Ko je dospela vest o nesreči v naše mesto, je bila nemudoma organizirana pomožna akcija. Na kraj nesreče se je podal z avtomobilom zdravnik rešilne postaje. S pomožnim vlakom je odpotovalo več zdravnikov iz mestne bolnišnice. Z istim vlakom so se podali na lice mesta nekateri višji uradniki tukajšnjega ravnateljstva državnih železnic, prefekt Crispo Moncada in številni delavci.

Prišedši na lice mesta, so zdravniki podali ranjenecem prvo pomoč. Sprevednik Di Tommaso, ki je imel poleg drugih poškodb tudi prebito črepijo, je bil prepeljan v tukajšnjo bolnišnico, skupno s počinico Heleno-Gorian. Orožnik La Rocca, katerega stanje je bilo zelo nevarno, je bil prepeljan v bolnišnico v Postojno.

Na kraj nesreče je bil odposlan tudi oddelek tržaških gasilcev, ki so z vso vne-mo sodelovali pri čiščenju proge in pomagali izvléči truplo orožnika Zagami, ki je bilo pokopano pod razbitimi vagoni.

Po večurnem, napornem delu je bila proga končno očiščena. Okoli 7 ure je „Orient Express“ odrinil proti Trstu, kamor je dospel ob 9.15. Okoli pol dne je bilo prepeljano v naše mesto truplo orožnika Zagami.

Škoda, ki jo trpi železniška uprava, se ceni na približno milijon lir.

Prudenziati je bil svoječasnno podpostajenačelnik v Borštu. Radi svojega protislovenskega delovanja je ostal med tamšnjim prebivalstvom v žalostnem spominu.

Vesti iz Istre

Iirska Bistrica. (Prošnje do oblastev.) Bistrica ima zelo razvito trgovino, ima sodnjo z obširnimi okrajem, ima garnizijo, ki se bo še povečala, a telefona nima. Če pomislimo, da ima bližnji Podgrad, ki daleč ne dosega važnosti Bistrice, že davno telefon, tedaj se mora človek res čuditi, da poštna uprava ni še prišla na misel, da bi ugodila tej skrajno nujni bistriški potrebi. Splošna, iskrena želja in zahteva je, da bi se to čim prej zgodilo.

Poletni čas se bliža in z njim, poleg mnogih dobrot, tudi marsikatera nepravila. Ena glavnih neprijetnosti je cestni prah. Nad glavno cesto so sicer obešene tablice, ki pozivljajo avtomobiliste, naj vozijo z brzino 6 km, toda avtomobilisti se na te tablice prav debelo povzigaajo. Ker vozijo avtomobili mimo orožniške postaje, prosimo g. orožnike, da tu napravijo red.

Cesta, ki pelje na kolodvor, ni več blatna. Globoko blato se je unaknilo ravno tako visokemu prahu. Skrajni čas je, da se ta cesta popravi, res skrajni čas!

Boršt. Zavarovalna zavarovalnica goveje živine za vasi: Boršt, Rimanj, Boljune in Dolino priredi na binkoštno nedeljo dne 8. junija veliko vrtno veselico v prostorih borštanske grada „Mokó“ na kateri bo sodelovalo več že več prijavljenih društev. Ker je ta zavarovalnica v lanskem in tekočem letu izplačala že mnogo odškodnin po nesrečah, prizadetim našim kmetom in ker je ta zavod velike važnosti za povzdigo naše toliko ogrožene gospodarske odvisnosti, so vabljeni prebivalci iz Brega in od drugod, posebno iz Trsta in okolice, da se te prve pomladanske prireditve v zavednem Bregu udeležijo v obilnem številu.

Slavina. Z ozirom na dopis v našem listu od 10. aprila pod naslovom „Bombni atentat v Slavini“ in tozadevni popravek od strzni gg. Ermano Graibich in Ugo del Fiume tudi v našem listu od 23. aprila smo prejeli o zadevi še sledeče podatke:

1. aprila je lepil g. Ugo del Fiume volilne lepake po Slavini v družbi dveh

Najbolji razsaja ta bolezen v mokrih letih ob deževnem vremenu, ko postanejo listi vsled vlage bolj rahli in mehkužni.

Edino uspešno sredstvo za pokončavanje te bolezni je škropljenje z modro galico, katere je za te glivice pravi strup. Ako hočemo peronosporo uspešno zatirati moramo škropiti površino lista in grozda še predno padejo nani prvi trosi. Na poškropljenih delih trte kaleči trosi ne morejo razviti svojih korenin in se zastrujijo že med kalenjem.

Prvi škropljenje, ko dosežejo poganki dolžino 20 cm in se pokaže zarod (okoli polovice maja), drugi, 15 dni za prvim škropljenjem, tretji ne glede na to, ako trte cvelejo ali ne, približno 20 dni za drugim škropljenjem (sredi junija), četrti naj se na vsak način poškropijo trte v prvi polovici meseca julija.

V deževnih letih, pa je potrebno tudi pet do sedemkratno škropljenje.

Kako se pripravlja modra galica.

Na vsakih 100 litrov vode je vzeti 1 do največ 1 1/2 kg modre galice in ravno toliko ugašene apna. Galico je raztopiti zase in apno zase ter se le pred rabo zmešati oboje skupaj, tako da se vlije galica v apno in ne nasprotno, da se tekočina ne usiri.

Tako pripravljeno tekočino se vlije v 100 litrov vode in premeša.

Za škropljenje je rabiti le take škopolnice, ki prav fino in megleno škropijo.

Modra galica, najboljša angleška v sodih in najboljše škopolnice original "Vermorel", sistem "Vermorel", istrske škopolnice, dalje žeplo žkrat rafinirano in ventilirano, največje čistosti, žepalnike ročne in nahrbne ima v zalogi TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU, ULICA RAFFINERIA ST. 7.

Razen tega ima v zalogi semena vrtna, poljska in cvetlična, umetna gnojila, superfosfat, kalijevo sol, čilski soliter, amonijev sulfat, železne in lesene grablje, kose, "bisulina" zdravilo za na splovilnih bolno živino, klajno apno (redilna moka) za živino, gumijske trakce za cepljenje in dr. najrazličnejše kmetijske potreščine.

Posebno pa opozarjamo naše vinogradnike na žeplo in angleško modro galico, pri katerih naročitvi je odobor izbral najboljše in najcenejše blago.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

DAROV!

Župni urad: Sturije p. Ajdovščina. Na dopis v prilogi Klinarjevega nagrobnega spomenika se je nabralo: G. Artur Lokar, notar Lir 50, Jožeta Kalin iz Gorice 15, Družba duhovnikov 50, Sturski pevci 43, Antonija Šapla 10, Roza Selj 10, Mar. Breclj 1, Pepca Zenj 5, R. Stucin 3, Jož. Ergaver 2, Fran 5, Mar. družba 10, Še eden 6. Skupaj: 210 L, ki so odpisale v Ribnico.

Za svetoivansko podružnico Sol. društ. so darovali: Ugledna tvrdka Mankoč 143.10 L lesa za klopi v jedilnici. Vrli neimenovani dobrotniki s Krasa 20 kg bele moke, 15 kg aj-

Loterijske številke
izžrebane dne 17. maja 1924.

Bari	69	67	14	48	52
Firenze	18	88	81	65	63
Milano	87	46	13	37	12
Napoli	46	56	35	9	71
Palermo	7	2	86	64	53
Roma	87	30	51	38	16
Torino	2	42	54	59	68
Venezia	74	60	55	11	16

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Raffineria št. 7.

Gospodarska razmotrivanja severne države

Kakor znano, spada Danska več ali manj v gospodarsko sfero Nemčije, vsled česar jo razjeda kot Nemčijo močna ekonomska kriza, ki ima za posledico polom več uglednih bančnih zavodov.

Polom marke, nesrečna spekulacija v frankih in v nemških vrednostnih papirjih, ki so v zadnjem času bliskovito nazadovale, so pretresli finančne temelje te sicer jako dobro organizirane države. K temu pride še dejstvo, da zaostaja radi silno zmanjšane kupne sile Nemčije eksport v veliki meri. Pri tej krizi so bili najhujše prizadeti ravno ruski izseljenci, kateri so imeli velike svote v tej državi naložene.

V Švedski in Norveški se je gospodarsko življenje že ustalilo in se na povojno dobo popolnoma uredilo tako, da je celo švedska emisijska banka ravno te dni začela kot prva v Evropi uvajati popolni sistem zlate valute in svoje bankovce v poljubnem zlatu v zlat denar izmenjavati, kar priča o popolni normalizaciji gospodarskega življenja. Te države pričakuje velik industrijski razvoj kakor hitro se bodo gospodarske prilike v Rusiji ojačale in se bo njena kupna moč zvišala.

dove moke, 125 kg. ječmena 2 kg slanina in 140 kg krompirja.

Ker se niso vdaležili otroške veselice od nosno preplačali vstopnino: Balincarij spod. igre — nabiralec g. Kante 9.— L Sejalci 7.— L; Zamudnik, Ukmar Franc, Dougan Jožica in Mlač Tereza po 5 L, Tomažič I, Cokova Am. in Neimenovan po 3 L; Plesničar Vek. 2.50; Mahnič Jos, Lenardon Kristina, Podbr-

ABADIE?

Evo! Naposled se je vendar povrnili izborni cigaretni papir. Zahtevajte ga povsod. (5)

Hranilno in posojilno društvo v Nabežini
vknjiženn zadruga z omejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedejo, dne 25. maja 1924 ob 3 pop. v občinski pisarni v Nabežini.

- DNEVNI RED:**
1. Poročilo načelnstva.
 2. Poročilo nadzornišva.
 3. Odobritev letnega računa za leto 1923 in razdelitev čistega dobička.
 4. Volitev načelnstva.
 5. Volitev nadzornišva.
 6. Raznoterosti. (355)
- Načelnstvo.

ZOBOTEHNIČNI AMBULATORIJ

M. BIZJAK

sprejema od 9—13 in od 15—19 ob nedeljah in praznikih od 10—12

Trst, Viale XX Settembre 39, I.

(prej Acquedotto)

Telefon 23-09. 358 Telefon 23-09.

Usakovrstni semenski fižol, vrtna, travniška in cvetlična semena, procvrstna, garantirana prodaja

SEVER & Comp.

Machiavelli 13.

ZA (359)

BIRMO!

Ne pozabite zlatarne

Alojzija Povha

v Trstu, Piazza Garibaldi št. 2

Velika izbora.

Plugi za vsako zemljo in vseh velikosti vseh dolžin

„Merkur“ Kose Mon-tecatini

Zveplo in Galica vrtna, travnata in cvetlična

Semena UMETNA GNOJILA: Superfosfat, Čilski soliter, Thomaževa žindra itd.

CEMENT „PORTLAND“ in vse druge kmetijske potreščine kakor: šape okoličanske, žveplalnike, škropilnice klajno apno. laneno seme. UNOVČUJEMO: Drva, oglje, zgodnjo zelenjavo, med itd. itd. itd.

KMETIJSKO-TRGOVSKO DRUŠTVO D. BOLONIĆ & C. O—TRIESTE via Raffineria 4, tel. 3675

izredna prilika za vse! (356)

Velika razprodaja PO RES TOVARNIŠKIH CENAH vsakovrstnega manufakturnega in modnega blaga.

Zelo ugodna prilika za trgovce, krojače, šivilje in neveste. — Oglejte si mojo zalogo in pričali se boste! Svoji k svojim!

ANTON ŠKODNIK GORICA, Semeniška ul. 10 „ Via Seminario 10

šek Ant. Klun Iv., Zgur Ivanka, Martelanc Dora in Barkovljan V po 2 L; Pogorelec N. D., Konestabo I. in g. Škilan po 1 L. Skupno L 72.50.

Gospod Zerjal iz Trsta daruje L 20.— za „Solsko društvo“.

Veliko partijo

novih desk s zajedami, delanih, uporabnih za barake, stropne in parkete itd. prodaja

Bertasso v glavnih skladiščih — tehnični oddelek — Gorica, via Cappuccini 23.

Cene izredne prilike. Preprodajalcem popust.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerve Dinarijev 60.000.000.—
Telefon: 5—18, 22—98

PODRUŽNICA V TRSTU
CENTRALA V LJUBLJANI

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2, in od 14 1/2—16

OBLEKE po meri

na obroke iz volnenega, anglešk. blaga, kroji I. vrste po L 390.—

Krojačnica M. ZANARDO, rst

Corso Vitt. Eman. III. 26/1

Zaloga tu in inozemskega blaga po konkurenčnih cenah.

JELEN milo SCHICHT

je MILO previdne gospodinje

Najboljši šivalni stroji so

I. R. I. Najboljši material. Največje jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju. Posebni stroji za šivanje in vezenje L 570.—, zaklopni z dvema predalom L 720.—. Izbera inozemskih strojev po najzmernejših cenah.

Zaloga šivalnih strojev in potreščin

24 Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27

Na zahtevo se pošljejo ceniki.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1903.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lasina palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Na obroke.

Moške obleke po meri, dežni plašči, površniki, moško obuvalo, klobuki, blago iz pristne volne za moške in ženske obleke, velika izbora tailleurs, plaščev, promenadnih oblek, voile, gobastega blaga, perila itd. itd.

Krojačnica I. reda. Cene zmerne. Majhni tedenski ali mesečni obroki.

Prodaja na obroke „Providence“
Trst, Via Ginnastica št. 15/II.

MIRODILNICA

MARIO FERLIN

Sv. M. Magd. zgornja 2 Bivio. Tel. 774

prodaja na debelo in drobno. 10

Barve, laki, čopiči, šipe, žebli, cement, sadra itd. Postrežba na dom.

Bogata izbora slikar. vzorcev (štampon.) Velika izbora cepilnih potreščin.

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5.

PRODAJALNE

ČEVLJARSKE ZADRUGE

v Mirnu-Gorica Corso Verdi 32

Trst, Via del Rettori 1

ter komisijske prodajalne po celi

Juljski Krajini so založene z

ADRIA - SANDALI

letošnjega izboljšanega izdelka.

GIUSEPPE SPECHAR - TRST

Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini

naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel

veliko izbero tu- in inozemskega blaga

za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah

Specijaliteta: ANGLEŠKO in OŠKO BLAGO

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1903.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lasina palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Giuseppe Struchel

Trst, Via Mazzini, vogal Via S. Caterina

Velika prodaja ob priliki

BIRME

vseh vrst bele in barvane volne, svile, bombaževine, kakor tudi nogavic, rokavic, pajčolanov, cvetlic, čipk itd.

— po tovarniških cenah —

Podružnice: Metković, Novi Sad, Plaj, Sarajevo, Split

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 %

vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor